

I BEGYNNELSEN VAR FÖDELSEN

- dikter av Håkan Sandell

Det gäller att finna de ”irrande tonslingorna” i Håkan Sandells poesi. Melodiska slingor, som breder ut sig på den vita baksidans blad med intensitet och iver. Poeten speglar på ett sätt en otålighet, som driver fram över textsidan med en vinds styrka, intill förbränningens gräns.

Det är som om det snabbt gällde att hitta en fast punkt, en trygghet, en plats, där det inre kan vila, få ro. På så sätt skriver Sandell en central existentiell dikt. Det handlar om liv, födelse, ursprung och död. Det gäller att hitta trådarna bakåt. Samband som mer eller mindre avslöjar en dunkel barndom. Han skriver sig in i sin egen historia, in ett moders- och fadersliv, där relationer uppstår och drömmar förvekligas.

Det trygga folkhemmet blir för poeten en chimär. Det trygga ”samhällshemmet” existerar inte för någon. Den upplevda samhällsbilden avslöjas i ironiska vändingar. Med ett högljutt skrik kan författaren därför provocera chefredaktören Göran Greiders under en poesifestival.

För Sandell existerar inget sentimentalt Jacobsbrev i den närvarande verkligheten. I diktsamlingen *Begynnelse* slungas kritiken och hatet ut såsom ett rättframt sanningskrävande ”Judassbrev”.

Håkan Sandell skriver en metodisk dikt. Den är klart strukturerad med den fallande rytmens olika möjligheter till vila och pauseringar. Mikael Nydahl skriver i efterordet att diktens retoriska grepp kan karaktäriseras som en ”jugentslingrande” väv inför läsarens naiva ögon.

Poeten rör sig i ett plågat landskap, vid smärtans gräns, såsom ”i det outsägliga före mig”. Det innebär också en strävan att hitta sitt jag, sin identitet, sitt ursprung.

Relationsdikterna framstår som meditativa tavlor, upphängda i skymningen. Slakten: mor, far, gammelmor, finns där som minnesbilder upphängda på avstånd, väl iakttagna och beskrivna, men aldrig riktigt personligt kända.

Jag tycker mig samtidigt finna en sorts ironisk stilfigur hämtad från femtiotalets Lundapoesi, där grimaschen, clownens mimik, masken, effektivt vill dölja den verkliga känslan. Kanske finns det förbindelser mellan Ingemar Leckius, Majken Johansson och Håkan Sandell?

Samlingens 22:a dikt heter *Läderjackan* och handlar om hur den avlidnes klädesplagg kan förmedla ett livsöde in på bara huden, då jackan återanvänds. Avslutningsdikten, är en epilog, som fått titeln ”collect call, till min far”. Den är en av samlingens bästa och slutar med en nära, konkret beskrivning av en jordbegravning:

*Kan det vara riktigt detta
att du ska behöva gå ner
i en lerig svart maskgrop
under jordens brutna skorpa
medan jag går och fäktar
beundrad som en påfågel
med mina dikters praktfullhet
lysande som en regnbåge
över en solklar sommarhimmel?*

Hans-Evert Renérius

Håkan Sandell: *BEGYNNELSER*. Ariel skrifter 28.